

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, July 31-Aug. 2, 1982

Nr. 141

KAMPELMAN GYRĖ BALTUS UŽ JAV ISPĖJIMA

INDIRA GANDHI SUSITARĖ SU PREZIDENTU REAGANU

GAUS IS AMERIKOS ŽYMIŲ DAUGIAU KURO ATOMAMS SKALDYTI, ENERGIJAI GAMINTI

Indira Gandhi

WASHINGTON, D.C. — Indira Gandhi ketvirtadienį tarėsi ir svečiavosi pas prezidentą Ronaldą Reaganą. Jie aptarė įvairius abi valstybes liečiančius reikalus.

Indira Gandhi trumpame pasitarime išsprendė atomui skaldyti reikalingo kuro reikalą. Indija gavo reikalingas mašinas atomui skaldyti, kraštui reikalingai energijai gaminti, bet kai pradėjo Indijon dažnai važinėti Andrei Gromyka, tai sumažėjo Indijai parduojamas kuras atomui skaldyti. Indira Gandhi tikino prezidentą, kad Indija nėra Sovietų Sąjungos šalininkė ir Indijos neriša jokios sutartys su Rusija.

Dvi didelės demokratinės valstybės

Indira Gandhi keliais atvejais pabrėžė, kad Indija ir Amerika yra vienintelės didelės demokratinės valstybės, kurios gali tapti pačiomis turtingiausiomis.

Amerika yra tapusi turtingiausia ir galingiausia valstybe, bet Indija gali tapti galinga, nes turi labai dideles atsargas anglių, geležies rūdos, pieno, baktis ir įvairiausių retų metalų. Indija turi šimtus tūkstančių akrų žemės, po kuria galima užtikrinti naftą ir degalus. Indijai reikalingos mašinos tiems turams pasiekti, bet Indija yra demokratija, kuri turės kartu su krašto gyventojais. Šiandien

Indijoje yra didelis neturtas, bet Indira Gandhi yra įsitikinusi, kad Indija pajėgs iš to neturto išsikapstyti.

Prez. Reaganas susižavėjo pokalbiais su Indira Gandhi ir pradžioje Amerikos paramą.

Indira Gandhi sveikino Amerikos biznierių

Indira Gandhi prez. Reaganui žodžiu pasakojo apie savo planus Indijai iš vargo ir bado išsikapti, bet tuo pačiu metu ji panoro, kad ir platesni Amerikos sluoksniai patirtų apie Indijos planus.

Pirmiausia Indirai Gandhi rūpėjo pranešti platesniems Amerikos sluoksniams, kad Indira Gandhi, jos vadovaujama Kongreso partija, krašto prezidentas yra žmonės, kurie siekia tų pačių tikslų demokratinio būdu.

Savo užsimojimus ir tikslus keltinėje i Ameriką I. Gandhi išdėstė išsiose laikraščio puslapiuose, visur pabrėždama, kad Azijoje Indija yra vienintelis kraštas, tvarkomas demokratiniais pagrindais. Visą eilę Amerikos biznierių laikraščio puslapiuose sveikino Indira, atvykusią į Ameriką pagalbos ieškoti. Prez. Reaganas labai mandagiai Indijos premjerę išlydė į Baltųjų Rūmų.

Baltieji Rūmai suruošė jaukią vakarienę

Prez. Reaganas, išsėjęs po pietus, aptarė visą eilę abi valstybes liečiančių klausimų ir pasirašė kelis susitarimus, nutarė suruošti jaukią vakarienę Baltųjų Rūmų sode ir į darbą įtraukė visus Baltuosius Rūmus.

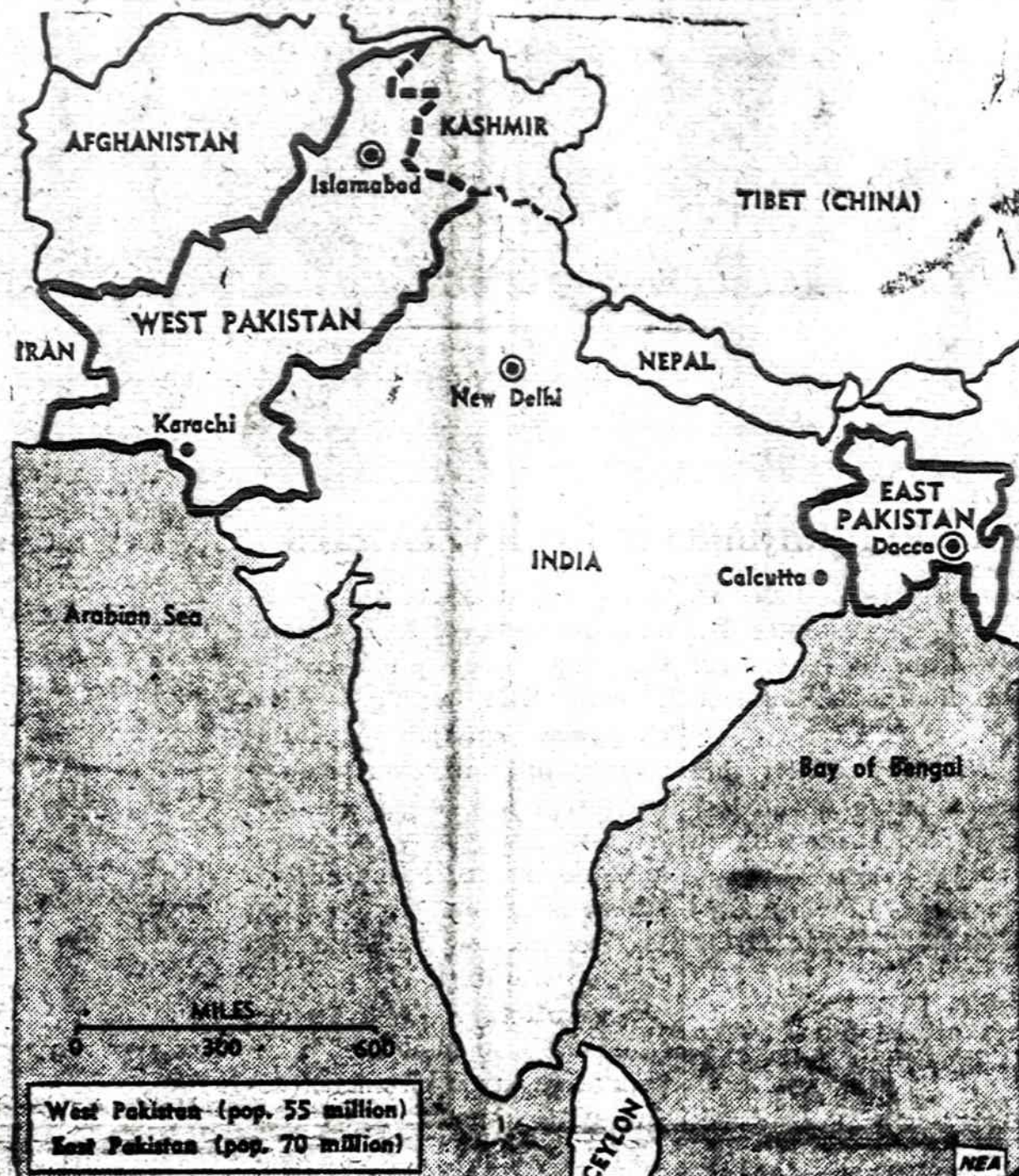
Kad nuotauka nepablogėtų, prezidentas pasamdė darbo neturintį Washingtono orkestrą ir įsakė pagroti kelias Amerikos ir Indijos melodijas.

Visiems užkandus, prezidentas pasakė trumpą kalbą, kuria pasidžiaugė I. Gandhi, esančia Amerikoje ir Baltuose Rūmuose. Prezidentas prisiminė josios tėvo kelias mintis apie taiką. Prezidento komentaras buvo labai gyvas ir sudrėgęs gerą nuotauką visų svečių tarpe.

Aš noriu draugystės ir kad mane ir Indija teisingai suprastumėte. — atsakė Indira Gandhi. Jos kalba buvo turtinga.

Prez. Ronald Reagan

Indira Gandhi tvirtina, kad Indija turi labai daug anglies, naftos ir įvairių rūdų, kurių negali pasiekti. Nori, kad Amerika padėtų.

Louvre Galerija pardavė S. Moore paveikslą už 3.25 milijono dolerių

MITERANDAS NEGALI DUOTI PINIGŲ GALERIJOJMS, BET LEIDO PARDAVINĖTI PAVEIKSLUS

PARYŽIUS, Prancūzija. — Louvre, didžiausioji Paryžiaus meno galerija, neturi pinigų. Prezidentas Miterandas pranešė, kad valstybė negalės mokėti galerijos priežiūros reikalingų sumų, bet prezidentas leido galerijai parduoti kelis vertingus meno paveikslus.

Paveikslą 1832 metais piešė Samuel F. B. Moore, pradžios garsėti Amerikos menininkas. Jam patiko Louvre galerija, joje jis praleido ilgą valandą. Gal gale jam šovė mintis nupešti Louvre galerijos akimirklę, kaip atrodo viena paveikslų salė, joje esantieji žmonės ir meno kūrinys.

Piešėjas Moore pasiskolino \$2,500, kad galėtų įsigyti reikalingas medžiagas, pasirinko vietą ir išsuderėjo kainą savo darbu.

Paveikslas vaizduoja Louvre galeriją. Viduje matosi ilga galerija, jos stulpai, vidun einančios šviesos. Prieš galeriją sėdi dirbantis James F. Cooper.

Kada paveikslas buvo beveik baigtas, geriausi meistrai pripažino, kad S. Moore yra meistras ir kad jis į galerijos vaizdą įdėjo nepaprastai daug laiko ir energijos. Kas paveikslą nusipirko, tai žinojo, kad jis turi meno galerijos tikrą vaizdą, kurio sienoje kaboją geriausių meistrų portretai.

Paveikslą ketvirtadienį nusipirko Amerikos ambasadorius Paryžiuje, prezidento Reagano paskirtas. Jis sumokėjo 3.25 milijonų dolerių. Ambasadorius pareiškė, kad jis noris turėti amerikiečio Moore pieštą paveikslą. Kada

dokumentai buvo baigti, tai paaiškėjo, kad ambasadorius tą paveikslą nupirko Evanstone, Ill., esančiam Terra Museum. Ateityje 6x9 pėdų Moore paveikslas kabos Evanstone.

IRANO KARIAI PRADĖJO PUOLIMĄ

TEHERANAS, Iranas. — Ketvirtadienio vakarą Irano kariai pralaužė didoką fronto saugojimą plotą ir pradėjo veržtis pirmyn.

Vėly vakarą Irako kariuomenės vadovybė paskelbė, kad Irano kariai leido didesnį irančių dalinį Basros srityje, o kai turėjo pakankamai irančių bučių, tai paleido artileriją ir kulkosvaideis, kurie labai lengvai guldė apsupuosius. Iraniečiai jau penktą kartą kartoją tą pačią klaidą.

Teherano radijas tvirtina, kad nelaisvėn pateko visas tūkstantis irakiečių. Jie buvo nuginkluoti ir pasiūti į užfrontą. Tuo tarpu irakiečiai tvirtina, kad jų kariai nesitraukė iš savo pozicijų ir Iranas negalėjo paimti jų nelaisvėn.

Britų vidaus reikalų ministerijos ekspertai priėjo išvados, kad karalienės rūmų sargai neįėjo pareigų, bet kaip leido laiką. Visi viršininkai atleisti.

Jeigu būtų reikalo, tai palestiniečiai iš Beiruto būtų išvežti į Siriją ar Jordaniją, kol paruoštų jiems tinkamas gyvenamas vietas.

ISVYNOJO PUSTREČIŲ METŲ KŪDIKŲ

KNOXVILLE, Tenn. — Praeitą ketvirtadienį mokslininkai išvyniojo senovės Peru indėnų mumiją. Vietos indėnai protestavo, reikalaujanti jos neliesti, bet mokslininkai užsispyrė, kad turi išvynioti ir pamatyti, kas ten buvo įvyniota.

Vieni tvirtino, kad ten galėjo būti įvyniotas Peru indėnų giminės vadas, o kiti manė, kad gali būti kokia brangenybė.

Mokslininkai pasiguldė mumiją ant siauro stalo ir pamažu pradėjo atvynioti ilgą audeklo pluoštą.

Kada viską išvyniojo, tai rado pustrėčių metų kūdikio lavoną. Jis galėjo būti indėnų vado kūdikis. Mokslininkai mano, kad jis galėjo būti nutroškintas.

Izraelis nori žinoti, ar palestiniečiai išvežė iš Beiruto tikėtai karius, ar paėmė ir savo politinę organizaciją.

Policija nustatė, kad Chicagoje įvairių nusikaltimų skaičius mažėja, bet moterų užpuodinėjimai didėja.

Princesės Dianos sūnus sveikas, gerai miega ir gražiai auga.

Anglijos karalienė apmokytą, kaip ji turėtų gintis nuo įsibrovėlių nakties metu.

Taivano vyriausybė apskaičiavo, kad ketvirtadienio taifūnas kraštui padarė apie 20 milijonų dolerių nuostolių.

Dalis Solidarumo unijos narių bendradarbiaus su generalais, jeigu Jazuzelskis paleis visus politinius kalinus.

DALYVAVO LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS ATSTOVAI

BUVO DIDOKAS SKAIČIUS LIETUVIŲ, DALYVAUS EUROPOS PARLAMENTO ATSTOVŲ PASITARIMUOSE

CHICAGO, Ill. — Iš Washington grįžusieji Amerikos Lietuvos Tarybos atstovai praneša, kad krašto sostinėje įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos 60 metų pripažinimo minėjimas žymiai įspūdingesnis negu daugelis tikėjo.

Minėjimui vadovavo latvis M. Kari, kuriam tenka vadovauti Baltų komitetui. Jis visiems pranešė, kad įsiuntinėjo 270 kvietimų, bet ne visi jam atsakė. Salėje buvo virš 200 žmonių. Buvo didokas skaičius Valsybės departamento aukštų pareigūnų, buvo dr. Kazys Bobelis ir geroka grupė VLIKo atstovų. Dalyvavo inž. Liūtas Grišius, labai gerai pažįstas Amerikos lietuvių gyvenimą, dr. Kostas Jurgėla, dr. Krivickas ir visa eilė kitų dr. Bobelio bendradarbių. Amerikos lietuvių Tarybą tame minėjime atstovavo dr. Kazys Sidlauskas, dr. Leonas Kriaučiūnas ir kun. dr. Juozas Prunskis. Naujienas atstovavo Antanas Vaivada ir Milda Vaivadienė.

Pirmiausia buvo pagerbti visi trys Pabaltijo valstybių atstovai Washington. Pirmiausia buvo pagerbtas dr. Stasys Bačkis, Lietuvos respublikos atstovas. Oficialiai pagerbti buvęs prezidentas Jimmy Carteris ir buvęs prezidentas Gerald Fordas. Taip pat pagerbtas Valsybės departamento pareigūnas Thomas Longo, besirūpinęs Rytų Europos, įskaitant ir Pabaltijo kraštus, reikalais.

Salėje buvo ir dr. Tomas Reimekis. Jis išaiškino, kad savo knygoje buvo padaręs keletą klaidų, tai atvyko į Washington, kad galėtų patikrinti ir pataisyti netikslius tvirtinimus. Jis minėjime norėjo susitikti su faktus žinančiais žmonėmis, kad galėtų nustatyti tikslus įvykius.

Dr. Kazys Bobelis šeštadienį skrenda į Toronto, kur jis rengiasi pasveikinti liudininkų suvažiavimą ir priminti jiems, kad reikia būti labai atsargiems su frontininkais, nes jie bendradarbiauja su Sovietų valdžios

agentais. Lietuvoje valstiečiai liaudininkai bendradarbiavo su krikščioniškosios demokratijos, bet vengė frontininkų. Washington dr. Bobelis buvo Eltoje ir tarėsi su kitais VLIKo nariais. Jis būtų norėjęs susitikti Chicagoje, bet laikas jam neleido.

Kalbėjo visa eilė pareigūnų, bet įdomiausia kalbą pasakė teisininkas Kampelman, kuris vadovauja JAV delegacijai Helsinkio Baigminių aktų konferencijoje Madride. Jis pareiškė, kad lietuviai atliko didelį ir naudingą darbą. Jie laiku įspėjo JAV, kaip rusai komunistai elgiasi su savo kaimynais ir kokią pavojų jie sudaro Amerikai.

Lietuviai davė tikslus faktus apie Sovietų ultimatumus Lietuvos vyriausybei, Sovietų karo jėgų įsiveržimą į Lietuvą ir lietuviško kultūrinio, teisinio ir ekonominio gyvenimo visišką išardymą. Lietuviai davė tikslus duomenis apie Sovietų karo jėgų suvažą Lietuvoje. Lietuviai nurodė, kad iš Sovietų agentų pusės toks pavojus gresia ir Amerikai, informavo grįžęs atstovas.

PALESTINIECIAMS ARABAI PATARIA ISVAZIUOTI

DŽIDA, Saudi Arabija. — Šiame mieste posėdžiavo arabų valstybių atstovai, svarstė Beirut apsupty palestiniečių likimą ir patarė visiems galimai greičiau išvažiuoti. Svarbu, kad kuo greičiau išvažiuotų iš vakarių Beirut.

Visi žino, kad palestiniečiai naikino izraelitus visomis priemonėmis. Galų gale izraelitai ryžosi baigti užpuodinėjimus. Arabams atrodo, kad jau užtenka naudoti šitokias kovos priemones.

Tunisijos atstovas Chadil Kli-bi sekretoriavo arabų valstybių pasitarimui. Jis taip pat pareiškė, kad greičiau išvažiuoti palestiniečiams, kad jie privalo galimai greičiau išvykti iš Beirut ir tuo apsaugotų miestą nuo išgriovimo.

STIPRUS TAIFŪNAS PLAKĖ TAIVANĄ

PERRY, Taivanas. — Ketvirtadienio vakarą pradėjo visą salį plakti labai smarkus lietus. Lietus ir vėjas palietė pietinę salį dalį, o vėliau persimetė į šiaurę.

Vėjas buvo toks smarkus, kad nešėsi 165 mylių smarkumu. Vėjas viską laužė ir nešė. Žmonės nepajėgė pasipriešinti tokiam smarkiame vėjui. Blogiausia, kad išvartė stulpus elektros laidams ir paliko apie šešis milijonus gyventojų be šviesos.

Audros metu užmūsti aštuoni žmonės, o tūkstantai palikti be gyvenamųjų namų.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$347.

Dr. Kazys Bobelis šiandien Toronte skaitys paskaitą.

KALENDRELIS

Liepos 31: Ignas, Lėtutė, Dau-gaudas, Tautminas, Gožė.

Rugpjūčio 1: Petras, Gilšė, Sūduvis, Gauda, Vykintas, Lakstė.

Rugpjūčio 2: Alfonsas, Guo-da, Ganta, Labanoris, Varpū-nė, Tautgaudas.

Saulė teka 5:43, leidžiasi 8:10. Oras debesuotas, šaltas.

ALEKŠAS AMBROSE

KULTŪRINĖS CHICAGOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS

(Tęsinys)

Fondo pirm. Kalvaitis pranešė, kad už lėktuvo perdūtimą dirbtuvėms dar reikia išmokėti \$200. Dalyviai sudėjo 305 dol.

1933 m. nupirko naują 288 arklių jėgos motorą už \$4.000. Reikėjo atiduoti senąjį motorą ir primokėti \$2.979.75. Jo gamybą prižiūrėjo mechanikas V. Jesulaitis. Motorą Wright J-6 padirbo Wright Aeronautical Co.

1933 5. 7 d. Darius ir Girėnas atsisveikino su gimine, draugais ir visais čikagietiais, pakėlė savo Lituanicą iš Chicago aeropoorto ir nusileido Newarko aerodrome. Kitą dieną jiedu atskrido į New Yorko miesto savivaldybės Benet aerodromą (Floyd Bennett Field). Aukų skridimui surinkta \$8.456.31. Tuščia Lituanica svėrė 2.663 svarus. Galėjo sutalpinti iki 700 galonų gazolino ir 35 galonus alyvos. Pačiam skridimui paimta 779 galonai gazolino ir 32 galonai alyvos. Visas parengtas lėktuvas su lakūnais svėrė 8.300 svarų.

Lėktuvo ilgis 27 pėdos ir 9 coliai; aukštis 8 pėdos ir 6 coliai. Sparnų ilgis 50 pėdų. Motoras Wright turi 365 arklių jėgų, 9 cilindrai; motoras gali išplėsti savo jėgą iki 381 arklių jėgų.

1933. 7. 15. 6-tą valandą ryto pakilo ir leidosi skristi link Lietuvos. Nepasiekė tikslų, du dragūnai lakūnai Darius ir Girėnas žuvo Soldino miške, Vokietijoje. Jie palaidoti Lietuvoje.

Lakūnai Darius ir Girėnas, prieš išskrendami, parašė ir pasiskelbė šį testamentą:

"Mes skrisime į Lietuvą!

Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsesnių žygių. Būtinai reikia ir jos sūnams prisidėti prie bendrojo darbo — tirti dar mažai žinomas Žiemų Atlanto vandenyno oro sroves, o taip pat naują išrastas navigacijas būdus ir priemones pritaikyti kasdieniniams reikalsams. Mes, gyvendami tokiais laikais,

kada oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikams, lakome savo pareigą tautos vardu tą darbą garbingai atlikti.

Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės tą pasirinktą uždavinį įvykdyti. Mūsų pasisekimas tegu sustiprina Tavo dvasią ir pasitikiimą savo jėgomis ir gabumais! Bet jei Neptūnas ar galingais Perkūnas ir mums bus rūstus — pastos mums keliai į Jaunąją Lietuvą ir pašauktų Lituanica pas save, — tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygiui, kad audringųjų vandenynų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekvietu Taves į Didįjį Teismą.

Lituanicos laimejimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvėpia juos naujiems žygiams.

Lituanicos pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlanto vandenyno gelmes tegu auklėja jaunų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad Sparnuotas Lietuvis būtinai įveiktų klatingąjį Atlantą Lietuvos garbei!

Tad šį skridimą skiriame ir auksame Tau, Jaunoji Lietuva—

Ta didįjį bandymą pradėsime, tikėdamiesi Dangaus palaimos!
Kapt. S. Darius...
Leit. S. Girėnas"

DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLO STATYMO KOMITETAS

1933. 7. 26 d. Lietuvos konsulatą rastinėje Chicagoje, vyko bendras Dariaus - Girėno skridimo rėmėjų ir skridimo fondo globėjų susirinkimas. Dalyvaavo: konsulas A. Kalvaitis, L. Simutis, adv. K. Gugis; vyriausio skridimo rėmėjų komiteto nariai: pirm. adv. R. Vasiliauskas (Vasalle), sekr. kap. J. Jurgėla, Kalvaitienė, Kirienė, L. Gaižaitė, adv. Lidikauskas (Lidi), inž. B. Simokaitis, A. Zymontas ir svečiai — A. Vaivada ir S.

1933 m. gegužės 6 dieną Darius ir Girėnas Lituanica lėktuvu atskrido į New Yorko miesto savivaldybės Benet aerodromą.

A. TAMULYNAS

Lesinskio liudijimas ir Br. Kv. išvados

Liepos mėn. 14 d., 1982 m. "Drauge" yra išspausdintas Br. Kviklio vedamasis straipsnis: "Lesinskio liudijimas. Suniekinti išeišvija".

Siame straipsnyje Br. Kv. duoda ištrauką iš latvio Imanto Lesinskio liudijimo Liudo Kairio byloje. Šioje byloje daryvavo per 50 liudininkų. Latvio liudijimas Bernotaitė.

Nutarė: per lakūnų žuvimo metines, 1913. 7. 17 d. pastatyti Chicagoje paminklą Dariusi ir Girėnui, jų žygiui įamžinti. Dariaus - Girėno skridimo komiteto ir toliau veikti ir pasivadinti Dariaus - Girėno paminklo statymo komitetu.

(Bus daugiau)

maš yra įdomus tuo, kad jis 23 m. dirbo Sovietų NKVD - KGB tarnyboje, turėjo progos pažinti gerai KGB veiklą — dirbo okupuotoje Latvijoje — Kultūrinių ryšių su užsieniu palaikymo tarnyboje; organizavo komunistų žvalgybą vakaru Vokietijoje ir kit. Paskutinis jo darbas buvo Jungtinių Tautų sekretoriato New Yorko, o 1978 m. gavo Washington, politinio pabėgėlio teisę ir dabar gyvena Amerikoje. Jo liudijimas buvo įteiktas raštu po priesaiką (notaro patvirtinta).

Jo liudijime yra paminėta, kaip sovietų žvalgybos įstaigos seką Pabaltijo kraštų išeišvius. KGB noras — į pagrindžio veiklą ir išeišvijos politinę veiklą bei lietuvių organizacijas infiltruoti savo agentus, kad šie teiktų iš jų gyvenimo žinias KGB įstaigoms.

Toliau Br. Kv. rašo, kad šiam reikalui buvo įsteigta KGB padaliniai bei jų įstaigos Rygoje, Taline ir Vilniuje, tai vadina "Kultūrinių ryšių palaikymo draugijos". Jos leidžia laikraščius lietuviams Vilniuje "Gimtąjį kraštą". Tų laikraščių tikslas leidejas yra KGB. Tai pati KGB yra lietuvių kūrėjų Vilniuje ruošėja, kur dalis lietuvių siunčia savo vaikus "pašitobulinti" lietuvių kalbos.

Kaip yra žinoma, kad KGB veikla — rinkti žinias apie svetur gyvenančius politinius veikėjus ir juos apkaltinti tariamais nusikaltimais. Br. Kviklys daro išvadą iš latvio pateikto Liudo Kairio bylos liudijimo: kad mes esame sekami, jų agentų skaldomi, kad mūsų centrinėse organizacijose yra tam tikras skaičius agentų.

Toliau Br. Kviklys teigia, kad tokių reiškinų galėjome pastebėti dviejų Liet. Bendruomenių atsiradime. Panašių reiškinų buvo mūsų karinio pobūdžio organizacijose — Šaulių Sąjungoje.

Deja, čia tenka pasakyti, kad Liet. Bendruomenės suskaldymo nereikia ieškoti komunistų infiltruotų agentų. Juk visiems

yra žinoma, kas tą Liet. Bendruomenę suskaldė. Tą darbą atliko patys Liet. Bendruomenės vadukai: Gaila, Gečys, Nainys ir kiti. Negi Br. Kviklys laiko juos komunistų agentais!

Toki pat panašus reiškiniai vyksta ir mūsų karinio pobūdžio organizacijose — Šaulių Sąjungoje. Vadų, vadukų tušios ambicijos — suskaldė organizaciją — daug padorų lietuvių pasitraukė iš organizacijos. Ir kam iš to naudos? Tik ne organizacijai. Prasidejo bylos Amerikos teismuose, kurios lietuviams garbės nedaro.

Kada vyksta tarp organizacijos vadovų ir narių trintis — geriau, kad senieji vadai pasitrauktų, iš pareigų ir būtų išrinkta nauja vadovybė, tuomet nereikėtų šalinti senų narių iš organizacijos, ar patiems nariams išstoti iš organizacijos.

Pagal Šventą Raštą, geram ganytojui yra brangi kiekviena, kad ir paklydusi, avelė ir jis eina jos ieškoti — susigražina į savųjų tarpą. O kaip pasielgė L. B. ar Šaulių Sąjungos vadovai? Pas. Liet. Bendr. vadai tuos, kurie nepakluso jų diktatūrai — pašalino iš eitujų pareigų ir išmetė iš organizacijos. Tai vargšai išmetieji sudarė reorganizuotą Liet. Bendruomenę ir tyliai dirba kultūrinės veiklos darbe ir kiek gali talkina VLIKui ir ALTui politinėje veikloje niekas iš jų nenuėjo su komunistų patikėtiniais bendradarbiauti, ar tiltų statyti. Ne priklauso nei vienai, nei kitai Liet. Bendruomenei, bet jaučiu tam tikros simpatijos Reorganizuotai Liet. Bendruomenei, ji nenegriauna mūsų politinių veiksmų — VLIKo ir ALTos, o dirba kultūrinį darbą ir talkina mūsų politiniams veiksmams.

Toliau Br. Kviklys rašo: "Juk kuris laikas išeišvijos vadų suniekinimas planingai vykdomas ir tam tikroje išeišvijos lietuvių spaudoje".

Sunku suprasti apie kokių organizacijų vadus Br. Kviklys kalba. Juk politinėje veikloje vadovaujančius asmenis vadiname politiniais veiksniais. Turzūt, infiltruotų agentų. Juk visiems

lių S-gos ir Liet. Bendruomenės vadus. Karo organizacijose vado sąvoką, dar suprantama, bet kitose organizacijose vadozimas jau išejęs "iš mados".

Br. Kviklio tvirtinimas, kad vyksta planingas išeišvijos vadų šūmenkinimas nėra tikslus. Jei-gu jis teiktų, kad tam tikslui dalis vadų yra niekinama, gal dar ir būtų galima patikėti, bet tik ne visi. O blogiausiai, kad rašydamas jis nenurodo, kokių organizacijų ir koki vadai yra niekinami. Tenka vadovautis mūsų spauda; lietuvis spaudoje daugiausia buvo planingo mūsų politinių veiksmų niekinimo "Drauge" ir "Pasaulio lietuvių", kada Liet. Bendr. šulai visomis išgalėmis stengėsi sugriauti VLIKą ir ALTą ir jų veiklą perimti savo žinion. Tik prisimin-kim Gailos, Naino, Gečio, Kamanto ir kitų pareiškimus spaudoje.

Be to ir Br. Kviklys visą laiką spaudoje rašo neigiamai apie VLIKo ir ALTos veiksmus ir jų veiklą, kad jie pasenę, neturi naujų idėjų, nieko pozityvaus neatlieka, per mažai su Lietuva bendrauja ir t.t.

Ir tikrai iš Br. Kviklio atsilie-pimų spaudoje apie VLIKo ir ALTos veiksmus ir jų veiklą gauname tokią išvadą: atrodo, kad B. Kv. vaikščioja su kostuvu rankoje paskui VLIKą ir ALTos veikėjus ir nori juos kaip "pasenusius" be laiko, dar gyvus žemėn pakasti, ir jų politinę veiklą perduoti Liet. Bendruomenei. Taigi, kaip sako: "žydas muša, žydas rekia". — Br. Kviklys kitus kaltina vado-

vaujančių veiksmų niekinimu, o pats niekinimą vykdo. Ir kam dar ieškoti kokių tai komunistų infiltruotų agentų? mūsų politinę veiklą kada patys padeda komunistams griauti mūsų politinius veiksmus VLIKą ir ALTą.

"Naujienose" dažnai būna nei-giamų atsiliepiimų apie Lietuvių Bendruomenės politinę veiklą ir beerikalingą mūsų politinės veiklos dublikavimą. Bet negalima teikti, kad ten būtų niekinami Liet. Bendr. vadovai. Ten yra pasisakoma prieš Liet. Bendruomenės pastangas sugriauti VLIKą ir ALTą ir perimti jų veiklą. Tai yra gyminas mūsų svarbiausių politinių veiksmų ir jų veiklos nuo jos griovėjų. Šių mūsų politinių institucijų griovimo darba vykdo mažą Liet. Bendr. grupelę prieš di-džios lietuvių dalies valią.

Be to dažnai L. Bendru.vadovai tiek priraso apie savo atsiectus politinius laimejimus, pagyrų, kad gali žmogui širdis sprogti iš džiaugsmo, kada iš tikrųjų tokių laimejimų nėra. Juk šiandien nė vienas mūsų politinis veiksnys negali pasigirti kokiais didesniais politiniais laimejimai-s.

Taigi, jeigu kas spaudoje pasisako prieš tokias tuščias vado-vų pagyras — tai nėra vado-vų niekinimas.

Br. Kviklys rašo, kad tie pla-ningi vadų niekinimai vykdo-mi "tam tikroje išeišvijos lietu-vių spaudoje". Ir kaip gaila — Br. Kv. žino ir mums nepasako, kokia ta spauda yra ir mes tu-rime spėlioti, gal "Draugas", gal "Pasaulio lietuvis" gal "Nau-rienos", o gal kitas laikraštis? Juk, kaip minėjau — tų niekinimų pakankamai yra ir "Drauge". Bet Br. Kv. pasireiškia "pasijodinėjimui" kitą arkluką — "Naujienas" ir pavadina jas "tam tikra spauda", lyg tai bū-tų jos leidžiamos Liet. Bendr. vadų niekinimui.

(Nukelta į 5 pusl.)

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds pay off interest when held to maturity of 5 years. "U.S. Bonds" are sold in \$25 increments. They are sold in \$100 increments. Interest is not subject to state or local income taxes. Selling and redeeming U.S. Bonds is free.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

SUPER CONCENTRATED DEODORIZER
is so effective that
2 DROPS DEODORIZE A SKUNK!
Just think of the odor problems it could solve for you... bathroom, pet, cooking, musty, garbage, dishes.
ONE SHAKER BOTTLE \$3.00 POSTPAID
To order send check or money order to: SCHMID PRODUCTS CO., Div. of SCHMID LABORATORIES, INC., Box A, Ridge, N.Y. 11370.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED 57 Y.M. THE RIGHT LANE.

K. MITUVA

ANTANO RUDŽIO KALBA GENOCIDO MINĖJIME

Inž. Antanas Rudis

(Tęsinys)

Paskubomis buvo suorganizuoti susirinkimai ir daromi nutarimai, prašant savo gyvenamųjų kraštų vyriausybės nepripažinti Lietuvos okupacijos. Išėjimoje atsirado išdavikų ir simpatizuojančių su okupantu bei neišmanėlių. Kaip vėliau paaiškėjo, tokie buvo didžiausio ateistinio judėjimo nariai, kuriuos Maskva pasinaudojo gauti sau šalininkus. Jau pavergetoje Lietuvoje išdavikai, neišmanėliai, komunistai, turėdami valdžią, ir galią savo rankose, sudarė delegaciją ir nuvyko į Maskvą prašyti, kad priimtų į Maskvos komunistų imperijos šeimą. Maskva prašymą patenkino ir prasidėjo pavergtos Lietuvos nekaltų žmonių terorizavimas ir naikinimas.

Vėliau ir įvyko didžioji tautos tragedija: kalinimai, kankinimai, žudymai, teroras ir tremimas į Sibirą, kuris susilpnėjo, bet tebetęsias dar ir šiandien. Deja, šiuo metu, tai vienur, tai kitur jau prasideda nesutartinis, neapykantos, vieni kitų juodintinai ir tarpe tremtinių — vėliausios emigracijos kartos žmonių, kaip senoji karta juos vadina — dipukų ar "Dievo paukštelėlių". Tę nepamiršta tie rūsėjai — KURMIAI, kad jų darbai nebus pamiršti ir jie už tai gausi atlyginimą. Kas dirba prieš iš nelaimių, vargo ir kančios priskėlusią tėvynę Lietuvą ir jai lenkia, tas nevertas nei kurnio vardo. Amerikoje kurnių mums nereikia. Dabokitės visi kurnių savo tarpe!

Tokių žmonių, tegul jie būna giminės, tavo draugai, bet kurie kaip kurniai knisasi ir ardo mūsų vieną sugyvenimą, išievoli lietuviai negali toleruoti, bet turi prieš kovoti ir juos elimi-

nuvyko pas Amerikos prezidentą Rooseveltą. Audiencijos metu prezidentas delegaciją užtikrino, kad Lietuva yra tik laikinai retekusi nepriklausomybę, kuri karinėmis jėgomis nuslopino Maskva.

Karui pasibaigus, kartu su kitais kraštais, savo suverenumą ir nepriklausomybę atgaus ir Lietuva. Karo metu ALTA rūpinosi, kad Amerikos vyriausybė nepasiductų Maskvos spaudimui ir nepripažintų okupacijos. Pasibaigus karui Vakarų Vokietijoje, Amerikos karo vadovybės žinioje atsirado daug pabėgusių nuo rusų komunistų iš Lietuvos lietuvių. Pabėgėliai buvo daug iškentėję, pakęję baimės, ragavę bado ir vargo. Jautėsi mirimas pavojus, kad jie nebūtų išduoti rusams komunistams ir sugrąžinti į pavergtą Lietuvą.

ALTA, remdamasis Amerikos vyriausybės Lietuvos okupacijos nepripažinimu, pareikalavo, kad Vokietijoje esančiose stovyklose esantieji lietuviai pabėgėliai nebūtų išduoti rusams, nes jie yra Lietuvos valstybės piliečiai. Ir tai ALTA pasė Amerikos vyriausybę skubiai, nes buvo gauta žinių, kad kai kuriose pabėgėlių stovyklose pradėjo lankytis rusai politrukai ir kalbinti žmones važiuoti namo. Jiems pritarė ir lydinčiai Amerikos nariai, politrukų palydovai.

Tad, kol buvo Amerikos Kongreso priimtas "Išvietintų asmenų" įstatymas, ALTO spaudimu prez. H. Trumanas įsakė Sąjungininkų Europoje vyr. vadui gen. D. Eisenhoweriui, pabėgėlių iš Lietuvos, kaip Lietuvos piliečių, nevarginti, jų neišduoti ir sustabdyti rusų politrukų apsilankymus stovyklose. Jau ir jūs žinote, kad pagal "Išvietintų asmenų" Amerikos Kongreso priimtą įstatymą, kuris buvo priimtas daugiausia ALTO dėka ir pastangomis, dauguma ir šiame susirinkime esančių,

DETROITO NAUJIENOS

ROMO KALANTOS TRAGISKOS MIRTIES
DEŠIMTMETIO MINĖJIMAS DETROITE

ROMAS KALANTA

Minėjimas prasidėjo šaulių mokslo.

stovykloje "Pilenuse" pamaldomis prie žuvusiųs už Lietuvos laisvę paminklo. Prieš pamaldas aukurą uždegė, persirėję tautinėmis juostomis, kūrėjai savanoriai Kazimieras Daugvydas ir Vincas Tamošiūnas. Šventas Mišias atnašavo šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas už R. Kalantą ir ta proga pasakė atitinkamą padedant gimimėn, pažįstamiems ir kitiems geros valios senosios kartos lietuvių atvažiavote į Ameriką ir džiaugiatės jos laisve ir gerove.

(Bus daugiau)

Po pamaldų trumpą žodį tarė Eduardas Milkauskas ir visus pamaldų dalyvius pakvietė į salę akademijai. Akademiją atidarė rengimo komiteto pirmininkas Jonas Švoba.

Po trumpo sveikinimo žodžio pakvietė ne taip seniai iš pavergtos Lietuvos atvykusį profesorių dr. Kazį Eriugį. Birutėtės K. Daugvydienė ir D. Petruskienė svečiui prisegė gvazdikėlių.

Prelegentas pradėjo savo kalbą, primindamas kaip kadaise kryžiuočiams puolant "Pilenus", lietuviams vadovavo Margeris. Jis, matydamas, kad nebegalė-

sią puolimams atsilaukyti, ryžosi nepasiduoti gyvas ir nutarė susidėginti ant laužo. Tolimesnėje savo kalboje prelegentas palygino dabartinius įvykius su Kalantos susidėginimu Kauno miesto sode, šaukiant "Laisvės Lietuvai! Laisvės Lietuvai!"

Priminė beviltską partizanų kovą, atimant sau gyvybę, nusišaukiant ar susisprogdinant. Romas Kalanta susidėgino, verždamasis į laisvę.

Prelegentas priminė, kad tokių, kaip Romas, yra šimtai. Po Romo susidėginimo, kaip dr. K. Eriugis pasakojo, Kauno mieste kai kurį laiką nuotaikos buvo neplėtos. Buvo galima pastebėti daugiau policijos ir net kariuomenės. Pasipylė daugiau areštų, buvo net tremimų Sibiran vien dėl to, kad jaunuolių grupės drisdavo užklausti valdžios pareigūnų, kodėl nesilaikoma įstatymų ir panašiais kiti klausimais.

Dr. Eriugis trumpai priminė, kad V. Kalantos tėvas buvo mobilizuotas į rusų armiją ir buvo komunistų partijos narys.

Kalbos pertraukė pakvietė St. Kauneliene padeklamuoti apie buvusias Kauno miesto kapines — Algirdo Statkevičiaus eilėraštį. Kaip žinome, Kauno kapinės panaikintos, ten dabar rusų vaikai spardo futbolą.

Rusai R. Kalantos susidėgini-

mo priežastį aiškina tuo, būk žosi nepasiduoti gyvas ir nutarė susidėginti ant laužo. Tolimesnėje savo kalboje prelegentas palygino dabartinius įvykius su Kalantos susidėginimu Kauno miesto sode, šaukiant "Laisvės Lietuvai! Laisvės Lietuvai!"

Paskaita buvo išsami ir turininga, truko apie 30 min. Po paskaitos sekė meninė dalis. Vytautas Ogilvis deklamavo iš rašytojo V. Alanto raštų pyne apie R. Kalantą. Solistė Danutė Petronienė, pirmą prašydama neploti, kad nuotaika atitiktų minėjimui, padainavo: Aušros Vartų Marija (muz. A. Mikulskio), Paskutinis birželis (žodžiai B. Pukelevičiūtės, muz. B. Budriūno), Našlaitėlė (muz. A. Kačanausko). Užbaigai padainavo Paukštutė Lakštutė. Akompanavo V. Neverauskas. Visos dainos gražiai nuskambėjo ir publika šiltai paplojo.

Padėkos žodį tarė programos vadovas E. Milkauskas, padėkodamas programos atlikėjams, pasidarbavusiems ruošiant minėjimą ir Svyturio Jūrų šaulių kp. pirmininkui B. Valiukėnui už leidimą pasinaudoti patalpomis ir pavaišinimą.

Užbaigai sugiedotas Tautos himnas. Dalyvavo gana gražios publikos būrys — per 150. Rengėjai — Organizacijų komitetas. Ant. Sukauskas

Kai kurios bitės irgi plėšikauja

Ne visos bitės yra taip geros, kaip mes įpratę manyti. Yra tokių bičių, kurios vien plėšikauja tegyvena.

Tokios bitės lekia plėšti svetimo pavieniu arba ištisais būriais.

Tarp tokių bičių kyla mūšys. Tos, kurios yra stipresnės, — jos ir nugal.

Kartais atsitinka, kad tokios bitės plėšikės, įlenda į avilį, už musa bičių motinėle ir tuomet vietos to avilio butelės pakrinka.

Kai kurios bitės persimeta į priešingą pusę ir padeda ardyti savojo avilio korius ir nešti medų į svetimą avilį.

Pastebėta, kad yra bičių, kurios plėšimu tesiverčia.

Tokios bitės plėšikės užpuola ir išplėšia vieną po kito kaimynų avilius.

Jei tas nepasiseka, tai jos griebiai kitokios taktikos: užpuola pavienes bites, kuomet tos grįžta namo su medum.

Kelios bitės-plėšikės "užpuola" ant vienos bitelės, griebia ją už kojų, visaip žiaubia ir bado, pakol toji iškiša savo liežuvelį ir atiduoda paslėktą gabaliuką medaus.

Kaip matome, ir bičių tarpe pasitaiko teroristinio, bolševikinio tipo sutvėrimų.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATūra. Lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusiūno ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūdkio apraštas Juozo Adomaitio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslai to laikotarpiu buities literatūrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Ta 206 puslapų knyga parodoma tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamaliūno įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertinimai į vokiečių kalbą. Labai nandingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapų, kainuoja \$6.

● SATIRINIS NOVELĖS, M. Zosėno kūryba, 7 Valsių vertimas. 206 pusl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant pašto, pridėti dolerių paštomato išlaidoms.

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai.

Kaina \$15.

Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAEITIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. KALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KONTINGENTAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

2 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 2 val. ryto iki 8:30 val. val.

D. KUEHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-5100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1948	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$25.00
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitose JAV vietose:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Sekmadienis — iki 12 val.

Kaip JAV pripažino Lietuvą

Vakarykščios Naujienos pirmame puslapyje pranešė, kaip šių metų liepos 27 dieną Washingtone buvo paminėta Lietuvos, Latvijos ir Estijos pripažinimo 60 metų sukaktis. Šiandien norime priminti Amerikos lietuviams, kaip tas Amerikos pripažinimas buvo paskelbtas Amerikoje ir kaip Amerikos lietuvių apie tą pripažinimą sužinojo. Tuo metu Chicagoje ėjo dienraštis Naujienos. Jo redaktorius buvo P. Grigaitis. Atskiro dienraščio numerio kaina buvo 3 centai, o metinė prenumerata kainavo \$8.

1922 metų liepos 22 dienos numeris žinią apie JAV pripažinimą paskelbė pirmame dienraščio puslapyje. Per visą puslapį didelėmis raidėmis, kaip ir dabartiniai Naujienų svarbiausi pranešimai (strymeriai), buvo šie žodžiai: "Jungtinės Valstijos pripažino Lietuvą".

Toliau seka pranešimo tekstas, ir nors to meto Amerikos lietuvių kalba vietų vardai ir pavadinimai buvo truputį kitokie, bet kalba ta pati, visiems suprantama be jokių komentarų. Štai pranešimo tekstas:

"JUNGTINĖS VALSTIJOS PRIPAŽINO PABALTĖS VALSTYBES"

Washington. Liepos 27. Keturios tautos liko Jungtinių Valstijų pripažinti kaip nepriklausomos valstybės. Trys tų valstybių — Lietuva, Latvija ir Estija — pirm karo priklausė Rusijai.

Jungtinės Valstijos skaitys Lietuvą, Latviją ir Estoniją savarankiškoms valstybėms, kadangi jos sukūrė politinį ir ekonominį patvarumą, kokio neturi kitos bolševikų kaimyninės tautos.

Kita tauta, kurią Amerika pripažins, yra Albanija. Ji randasi Balkanuose.

AMERIKOS POLITIKA NEBŪSIANTI PERMAINYTA

Paskelbdama Lietuvos, Latvijos ir Estonijos pripažinimą, Amerikos valdžia pareiškė, kad ji neatsižadanti nuo savo senosios politikos kai dėl nedalomos Rusijos. Vienok tos trys tautos bėgiu trijų metų savarankaus tvarkymosi parodžiusios, kad jų žmo-

Lenciūgelis tremties metais Vokietijoje, Tuebingene (Ciurlionio ansamblio šokėjai).

nės moka sukurti ir palaikyti nepriklausomas valstybes.

Evan E. Young ant toliau eis Jungtinių Valstijų komisijonieriaus pareigas tose trijose valstybėse. Jam bus suteiktas ministerio titulas.

Albanijai Amerikos komisijonierium busias paskirtas Maxwell Blake."

(Naujienos, 1922 m. birželio 27 d., 1 psl.)

Verta atkreipti dėmesį į JAV vyriausybės pastabą, kad Amerikos politika nebūsianti keičiama. JAV, stodamos į karą "talkininkų puse", kaip tada sakydavo, stovė už nedalomą Rusiją, bet jos sutiko atskirti Lietuvą, Latviją ir Estiją, nes šios tautos parodė reikalingą pajėgumą ir patvarumą tvarkyti savo reikalus. JAV ir šiandien nekeičia šios politikos, nepripažįsta trijų Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą, padaryto prievarta ir per 40 metų ta prievarta valdomų.

Dar įdomesnis yra tos pačios dienos Naujienų įžanginis, parašytas tuometinio redaktoriaus P. Grigaičio. Nurašysime jį ta pačia tais laikais vartota Naujienų kalba ir mintimis.

"LIETUVOS PRIPAŽINIMAS"

Ketverge Valstybės sekretorius Hughes paskelbė, kad Jungtinės Valstijos pripažino keturias naujas, gimusias iš karo valstybes: Lietuvą, Latviją, Estoniją ir Albaniją.

Nėra kalbos, kad Lietuva gali tuo pasidžiaugti, nes jai, turint Jungtinių Valstijų pripažinimą, bus lengviau tvarkyti savo santykius su kitomis šalimis ir savo finansinius bei prekybinius reikalus. Kai kurie žmonės mano, kad tas pripažinimas duosias galimybės Lietuvai ir Vilnių atsiimti iš lenkų, bet tai, žinoma, ne tiesa. Ginčuose su lenkais, tečiau, Lietuvos padėtis dabar bus patogesnė.

Amerika pripažino Lietuvą tiksliai po to, kai ją buvo pripažinusios jau apie 20 kitų valstybių ir talkininkų ambasadorių taryba. Taigi, Amerika nesiškinė ir, net pripažindama Lietuvą, ji neparodė, kad labai skaitytusi su jos atstovybe šioje šalyje. Apie Lietuvos pripažinimą sekretorius Hughes pir-

VL. BAKŪNAS

PASTABOS IŠ TOLO

(Tęsinys)

Po religinių apeigų ir atsisveikinimo kalbų — velionio sūnui inž. Vytautui Čekanauskui ramovėnų skyriaus pirmininkas A. Audronis įteikė Lietuvos trispalvę vėliavą, kurią buvo pridengtas Lietuvos savanoris — kūrėjas Jono Čekanausko karstas.

Nežinau, kieno — velionio Jono Čekanausko, ar jo sūnaus gen. garbės konsulo Vytauto Čekanausko pageidavimu — laidotuvių proga, vietoje gelu, suakota Tautos Fondui 1,000 (vieno tūkstančio) dolerių, kurių suma man patvirtino tas aukas pirmes Tautos Fondo komiteto pirmininkas Alb. Markevičius.

Po laidotuvių jų pravedimui vadovavęs J. Petronis, pats būdamas Čekanausko šeimos draugu — jų (Čekanausko) šeimos vardu visus laidotuvių dalyvius pakvietė polaidotuviams prieš

p'čiams į Tautinius Namus.

Savanorio — kūrėjo Jono Čekanausko karstą į Šv. Kryžiaus kapines iššv. Kazimiero bažnyčios atlydėjo net 67 automobilių palyda su gerokai virš šimto žmonių, kurių tarpe buvo amerikiečių (ne lietuvių) konsulo inž. Vytauto Čekanausko bendradarbių.

PAMALDOS UŽ PAVERGŲ TAS TAUTAS

Liepos 24 d. Los Angeles Pavergtų Tautų Komitetas, kuriam pirmininkauja lenkas, sukurios St. Basil bažnyčioje pamaldas, kuriose dalyvavo arti tūkstančio žmonių. Jose dalyvavo ir lietuvių atstovai: ALTOS pirmininkas A. Mažeika ir vice-prm. A. Skirius. Komiteta su daro 14-ros tautybių atstovai Lietuvių tautų komitete atstovauja A. Skirius ir R. Paskaus-

miaus painformavo telegramų agentūras, negu Lietuvos atstovą Washingtonė.

Lietuva nebūtų gavusi pripažinimą da ir dabar, jeigu ji būtų patekusi po bolševikiška valdžia. Jos laimė, kad jai pavyko išvengti tos ligos."

Dr. P. Grigaičio įžanginis parodo, kad jis džiaugėsi Lietuvos pripažinimu ir numatė, kaip tas pripažinimas bus naudingas Lietuvai ir lietuvių tautai. Prieš 60 metų JAV vyriausybės padarytas pareiškimas yra didžiausia sąsaka okupacinei komunistų valdžiai ir šiandien. Komunistai pirma pavergė rusų tautą, o dabar stengiasi pavergti visus kaimynus. Leninas su Trockiū Afganistano nepavergė, tuo tarpu Brežnevai ne tik pavergė Afganistaną, bet jis taikosi prie Irano, Pakistano, Afrikos ir Indijos vandenyno salų.

kas. Pamaldose dalyvavo lenkų, lietuvių, vengrų, ukrainiečių, baltarusių, čekoslovakų ir kroatų vėliavos. Lietuvių vėliavininkas — St. Paskauskas.

ATOSTOGANIA EUROPOJE

Emilijai Sinkys ir Vladas Pazūra su žmonėmis liepos mėn. pradžioje išvyko ilgesnių atostogų į Europą, kur buvo numatę pabuvooti Prancūzijoje, Ispanijoje ir Portugalijoje, o be to, — padaryti suolį ir į Maroką. Su jais kartu išvyko ir M. Rukšėnienė. Šie atostogininkai buvo numatę kelionėje išlikti beveik mėnesį laiko.

Is kitų įdomesnių atostogininkų losangeliečių — Henrikas Bajalis neseniai (liepos 21 d.) išvyko ilgesnių atostogų į Alaską.

Prisiminimus E. ir J. Sinkius, kurių puikioje sodyboje gegužės mėn. 30 d. buvo paminėtos šios vasaros sezono piknikas — gegužinė BALFO surengta, kurios metu buvo pagerbti BALFO mecenatai E. ir J. Sinkai (aukoję BALFui vieną tūkstantį dol.) — jiems išteikiant puikų adresą.

Dabar, vos jiems grįžus iš atostogų, vėl pas juos bus kitas piknikas — gegužinė, kurią rengia Santa Monikos Lietuvių klubas rugpjūčio mėn. 8 d., gi rugpjūčio mėn. 22 d. ten bus ir vėl kitas piknikas — gegužinė saulų J. Daumanto kuopos rengiama.

Amerikiečiai bijo, kad Irano ir Irako išvargę kariai nepradėtų naikinti aliejais versmų ir cisternų.

— Irano nesulmonai giriąsi, kad jie gali išsprogdinti Bagdadą.

— Lenkijoje kainos padvigubėjo, o algos nukrito.

— Peru vyriausybė pranešė, prezidentui kad nepirks tu 26 F-16 lėktuvų, kuriuos buvo užsakiusi. Neturi pinigų.

— Saudi Arabijos ir kitų kraštų diplomatų moterys piketuoja Baltuosius Rūmus, protestuodamos prieš šeimyninį apsimėgimą.

— Vokiečių gydytojai tvirtina, kad cigarečių rūkymas vėžys apima ne tik plaučius, bet eina gilyn.

— 14 metų ukrainietis Walter Polovčak bėjo grįžti į Ukrainą, nes ten jį iškis į kalėjimą visam gyvenimui.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HENRIKAS SINKEVIČIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

— Prieš ką? Prieš Timurą Raišą! — atsakė Macka.

Visi valandėlei nutilo. Iš vakarų atvykusiųjų riterių ausims dažnai pasigirdavo "Aukšinės Ordos", "Mėlynosios Ordos", "Azovo Ordos" vardai, tačiau jie mažai tesuprato apie naminius tarp įvairių ordų vykstančius karus. Tačiau tuo metu visoje Europoje galbūt nerastumei žmogaus, kuris nieko nebūtų girdėjęs apie baisųjį Timurą Raišą, arba Tamerlaną, kurio vardas būdavo ištariamas su lygiai tokia pat baime, kaip kadaise Atilos. Jis, mat, buvo "pasaulio valdovas" ir "laidų valdovas", turįs savo valdžioje dvidešimt septintus užkariautus kraštus — maskvinės Rusijos, Sibiro, Kinijos, Bagdado, Ispanijos ir Damasko — ir jo šešėlis per arabų smėlynus gulė ant Egipto ir per Bosforą ant Bizantijos imperijos. Tai žmonių giminės naikintojas, piramidžių iš žmonių kaukulių statytojas, visų karų laimėtojas ir niekur nenugalėtas "sielos ir kūno valdovas".

Jis pasodino į Aukšinės ir Mėlynosios Ordų sostą Tochtamišų ir pripažino jį savo "sūnumi". Tochtamišius valdžiai išplitus nuo Urako iki Krymo, jo "sūnus" panoro pasidaryti savarankišką valdovą. Dėl to vienu savo "tėvo" pirštu buvo nušluotas nuo sosto ir pabėgo pas Lietuvus

valdovą prašyti pagalbos. Vytautas ir buvo numatęs grąžinti jį atgal į sostą, bet prieš tai jis norėjo išbandyti savo jėgas su pasaulio valdovu — Raišu.

Dėl tos priežasties dažnas jo vardo paminėjimas ir sukėlė didelį klausytojų dėmesį. Nutraukdamas tylą, vienas vyresniųjų riterių, Vaitiekus, tarė:

— Ne su bet kuo reikalas.

— Vistiek su kuo, — atsiliepė Mikalojus iš Ilgamiškio. — Ar už dešimties žemių ten bus Tochtamišius, ar koks kitas valdys Belialo sūnus sūnus — kas mums rūpi?

— Tochtamišius apsikrikštytų, — atsakė Macka.

— Apsikrikštytų, ar ne. Ar galima šunsnuikiui tikėti, kuris Kristaus mokslo neišpažįsta.

— Bet dėl Kristaus vardo yra verta ir galvą padėti, — atsikirtė Povala.

— Ir dėl riterio garbės, — pridūrė Kirvelis, kašteliono giminaitis. — Yra mūsų tarpe ir tokių, kurie eity. Spytka iš Melstyno turi jauną ir mylimą žmoną, bet vis dėlto patraukė pas kunigaikštį Vytautą.

— Ir nenuostabu, — įsiterpė Jaska iš Našano, — nors ir sunkiausios nuodėmės atleidimas ir išganymas dėl tokio karo yra tikras.

— O garbė — per amžius, — vel prašneko Povala. — Karas — tai karas ir ne bet su kuo — juo geriau. Timuras pasaulį nukariavo ir valdo dabar

27 kraštus. Tai būtų mūsų žmonėms garbė, jį

sunaikinus.

— Kodėl ne? — atsakė Kirvelis, — nors ir 100 kraštų valdytų, tegu jo kiti vengia, bet ne mes! Tik sudaryk dešimt tūkstančių gerų ietininkų, tai visą pasaulį pereitume.

— Taip kalbėjo riteriai, o Zbyška net nusistebėjo, kad anksčiau jam neatėjo nors patraukti su Vytautu į laukines stepes. Bet pabuvęs Vilniuje, jis troško ir Krokuvą pamatyti ir dalyvauti riterių rungtyse.

— O dabar pagalvojo, kad čia jį gali negarbė ir teismas ištikti, o ten ir blogiausiu atveju sutiktų garbingą mirtį.

Bet šimtmetis Vaitiekus, kuriam iš senatvės galva drebojo, ir kurio išmintis prilygo jo metų patyrimą, riterių pasiryžimą lyg šaltu vandeniu perliejo:

— Kvailiai jūs visi, — tarė. — Argi kiekvienas iš jūsų negirdėjęs, kad Kristaus paveikslas prakalbėjo į karalienę? O jei pats išganotojas rodo tokį didelį jai pasitikėjimą, kodėl Sventoji Dvasia, trečiasis Trejybės asmuo, neturėtų būti jai lygiai paslaugis? Dėl to jį būsimuosius įvykius mato, lyg jos pačios akys jį būtų atsitikę, ir taip sakė.

Čia jis nutilo ir, valandėlę drebinę galvą, pagaliau tarė:

— Užmiršau, ką ji sakė, bet greit atsiminsiu. Jis pradėjo galvoti, o kiti nekantraudami laukė, nes buvo paplitusi nuomonė, kad karalienė numato ateitį.

— Aha! — pagaliau tarė, — jau žinau! Karalienė sakė, kad tik tada pagoniška galybė būtų sunaikinta, kada visa krašto riterija žygiuotų su kunigaikščiu Vytautu prieš Raišą. Bet tai negali įvykti, nes negalima pasitikėti krikščionimis. Reikia sienas saugoti ir nuo čekų, ir nuo vengrų, ir nuo Ordino, nes nieku negalima pasitikėti. O jei tik sanjėlė lenkų žygiuos su Vytautu, nugalės jį Timuras Raišasis, nes jo kariuomenė nesuskaičiuojama.

— Betgi dabar taika, — atsiliepė Kirvelis, — ir pats Ordinas, atrodo, teikia Vytautui tam tikrą pagalbą. Net ir kryžiuočiai, nors tik iš gėdos, šį kartą negali kitaip elgtis, kad Sventajam Tėvynei parodytų, jog jie yra pasiruošę su pagonimis kariauti. Dvarikiai pasakoja, kad ir Lichtenšteinas ne tiek dėl krikščynų, kiek dėl pasitarimų su karaliumi čia buvo.

— O štai ir jis! — stebėdamasis sušuko Macka. — Teisybė, — pritardė dairydamsi Povala. Dėl Dievo — jis! Trumpai beviesėjo pas vienuolyno viršininką ir prieš dieną turėjo iš Tyneco išvykti.

— Kaip jam patiko! — susisvajojęs atsakė Macka.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

R. VILIAUS

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicine Director
1938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir antra ketvirtadienį 8-3 val.
Tel.: 562-1717 arba 562-1715

TEL. 233-8553
Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, Ill.
Off. tel. 423-8330
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Residencijos telefonas: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4209

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. BERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO JĖIMOS VALANDOS
Sestadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Deukus
Telef.: 778-1543
7152 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo progra-
mą Naujojoje Anglijoje, iš stoties
WLYN, 1380 bangos AM, veikia sek-
madieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryto.
Perduodama vėliausia pasaulinių
linijų santrauka. Be to, komenta-
rai, muzika, dainos, ir Magdutes
Pasaka. Šia programa veda Stepo-
nas ir Valentina Minkai. Biznio
reikalais kreiptis į Baltic Florists —
gėlių bei dovano krautuve, 302 E.
Broadway, So. Boston, Mass. 02127.
Telefonas 268-0489. Ten pat gau-
samos "Naujienos", didelis pasi-
rinkimas beturisku knygų ir lie-
tuviskų dovanų.

LESINSKIO LIUDIJIMAS IR B. KV. ISVADOS

(Atkelta iš 2 psl.)

Toliau Br.Kv. rašo: "Skaitant
ir studijuojant Lesinskio liudi-
jimą, galima gerai atsekti, kaip
sovietų agentai veikia mūsų tar-
pe, ir skaudu darosi, kad mes lei-
džiame jiems laisvai veikti, kal-
bėti mūsų susirinkimuose, iš-
leidžiame juos net į centrinės
mūsų organizacijos partijas, tuo
pačiu leisdami jiems čia mus
stebėti, veikti, o kartais mes
jiems mokame algą."

Čia tenka pasakyti, jeigu or-
ganizacijos išleidžia tokius ko-
munistų agentus, tai jos nežino,
kad jie yra Lietuvos pavergėjui
parsiėdę. Jeigu Br. Kviklys ži-
no, kad tokių agentų yra mūsų
centrinėse organizacijose ir
jiems leidžiama ten laisvai veik-
ti, kalbėti — jo pareiga tas or-
ganizacijas perspėti, kad atsi-
ribotų nuo tokių veikėjų.

Br. Kviklys pabaigė dar ra-
šo: "o kartais mes jiems (t. y.
komunistų agentams. A.T.) mo-
kame algą."

Taip, tai tiesa, kad taip atsi-
tinka. Juk Br.Kviklys gerai pri-
simena, kada "Drauge" dirbo
Alseika ir jam buvo mokama
algą. Tokių geradarių buvo ir
kitose organizacijose. Ką gi pa-
darysi, kad kartais "vilkas įlen-
da į avies kailį" ir gyvena tarp
žmonių.

(Pabaiga)

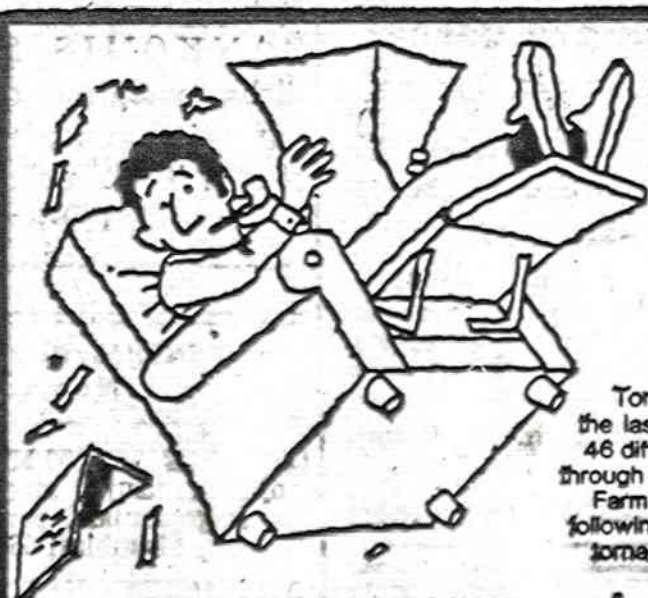
● Glaudūs savi ir svetimi, kol
tėvo arifodai pilti.

PIRKITE JAV TAUPYMŲ BONŲ

Valentiną Mičiulį ir jo visą šeimą,
sūnui Raimundui tragiškai žuvus,
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ALDONA ir KAZYS JASINSKAI su šeimą

TORNADOS

If one struck, would you
know what to do?

Tornados respect no geographic boundaries. Over
the last five years 4,245 tornados have touched down in
46 different states. While they can occur anytime, March
through August are considered the "danger" months. State
Farm Fire and Casualty, a major home insurer, offers the
following suggestions to help you get ready for the coming
tornado season:

GETTING PREPARED

- Know how to get emergency weather information in your community and know what it means.
- A National Weather Service "tornado watch" means conditions are right for tornados to form.
- A "tornado warning" means a tornado has been sighted, take cover.
- Most communities use sirens or horns to warn of a tornado sighting; know what your system is and what it means.

- Plan and practice what your family will do in case of a tornado.
- Have a prearranged place in your home (basement if you have one or in interior room or under stairway if you don't) to go for shelter.
- If you're in a mobile home, get out. If a shelter is available, go to it. If not, lie in a ditch or other depression.
- If you're in a car, get out. Lie in a ditch or other low area.

- Be sure you have the right kind of insurance and enough of it to cover all damage a tornado could do.
- Make an inventory of everything in your house and keep it in a safe place away from home (like a safe deposit box). It will be a great help in speeding payment for your losses.

IF IT HAPPENS

- Cooperate fully with law enforcement and disaster service officials. Check your local news media for instructions and information on emergency services available.

- Notify your insurance agent of your loss as soon as possible. He can advise you what to do next.
- Stay with your property to guard against vandalism or looting until law enforcement agencies organize protection.
- Protect against additional damage, board up broken windows or holes in the walls or roof, cover or otherwise protect furnishings from further damage by rain or wind. If necessary, have utilities turned off to prevent damage from explosion or fire.

- Don't be rushed into signing repair contracts. Fly-by-night repairmen often prey on tornado victims. Be sure you know with whom you're dealing. Your insurance agent or adjuster should be able to help or ask your Better Business Bureau or friends or relatives to recommend someone.

- Keep receipts for all repairs and additional living expenses. Most homeowners insurance contracts will reimburse these costs; casualty losses exceeding \$100 that aren't reimbursed are generally tax deductible.

Antanas Tamošaitis

Eglė Zalcų Karalienė (Tapyba)

V. PŪTVIO GYVENIMO BRUOŽAI

(Tęsinys)

Ilgainiui, bene vasaros pabaigoje, pradėta darbuotis prie kul kosvaizdžių ir rankinių granatų. Reikia pastebėti, jog Vytauto kalne karinė vyrų mankšta domėjosi ir moterys. Čia ateidavo Emilija Pūtviene, Ona Pūtvytė, Honorata Ivanauskienė... Ši pastaroji dalyvaudavo šaudy- muose. Tai pirmosios mūsų šau- lės!"

(J. Matusas, *Šaulių Sąjungos istorija*, p.p. 11-12).

Pirmųjų šaulių sudarytąjį ne paprastą vaizdą Kauno gyven- tojams prisimena ir tuometinis Krašto Apsaugos ministras plk. Povilas Žadeikis: "Kauno gy- ventoams atrodė kažkaip nepa- prasta, matant vyrus maršuo- jant gatvėmis ir darant kariškus pratimus Žaliajam kalne. Jų tar- pe matėsi ir visai jaunų berniū- kų, taipgi ir vyrų virš mobili- zacijos metų".

(Lietuvos Nepaprasto Pasiun- tinio ir Igaloto Ministro J. A. V-bėms P.Žadeikio 1954 m.gruo-

džio 8 d. laiškas (Nr. 1917) Vai- dievui A. Montautui, 2 p.).

Kauno pavojui praslinkus, Lie- tuvos Sporto Sąjungos šaulių skyriaus veikla pradėjo silpnėti ir pagaliau visai sustojo.

J. Matusas apie tai rašo: "Bet kuomet praėjo Kaunui pavojus, šaulių būrelis pradėjo krikti. Te ateidavo 3-6 žmonės, pagaliau, įlovėsi ir mankšta. Bet Pūtvis neatleido ir su šautuvu skirtu metu sėdėjo Vytauto kalne ant suoloelio. Tuomet jis ilgą valan- das kalbėjos su Mikekevičium. Sakydavo: "Žūt būt turme su- laikyt nuo ir imoKauno būrį!" Ir senosios organizacijos nieko ne- liko".

(J. Matusas, *Šaulių Sąjungos istorija*, p. 12).

Paties Pūtvio pasakojimų, bu- vę net dienų, kad jis Vytauto kalne visai nieko nebesulauk- davo.

Su Liet. Sporto S-gos šaulių skyriaus sugrįžimu ir buvo pa- siektas lemiamasis punktas Lie- tuvos šaulių Sąjungos organi- zavime. Nedaug betruko, kad iš visos sąjungos būtų likusi tiktai siekta įvykdyti, -bet neišsipi- džiusi svajonė.

Ant mažos ir siauros organiza- cijos griuvėsių pastatyti kitą, daug didesnę ir stipresnę orga- nizaciją yra labai sunkus ir daž- nai neįmanomas dalykas, nes pirmajam užsidedimui atslūgus ir beveik išnykus reikia yp- tingai didelių pastangų ir sugė- bėjimo jį vėl prikelti. Tačiau Vladas Pūtvis nenusileido. Jis atkakliai kasdien pats vyko į Vytauto kalną, nuolat ragino ir įtikinėjo kitus ir pagaliau pa- siekė tikslo. Jo minčių sudomin-

ti vyrai vėl ėmė apie jį rinktis ir sudarė stiprų branduolį jo idėjas parėmė ir pradėjo įgy- vendinti.

"Su kokių atkaklumu, su pa- vasariniais įstatais kišenėje, vaikščiodamas į Vytauto kalną Pūtvis stengėsi įgyvendinti sa- vo sumanymus nupasakojo Mik- kas Mikelkevičius, tuo metu bu- vos Susisiekimo Ministerijos pu- halteriu. Vėliau jis buvo pirma- sis LSS-gos centro valdybos vi- cepirmininkas, viršininko padė- jėjas ir Konspiratyvinio sky- riaus viršininkas.

Miklas Mikelkevičius rašo:

"1919 m. birželio mėn. pabaio- goje, kuomet vokiečiai traukė- si iš Lietuvos ir atsirado pavo- jus Kaunui iš bolševikų pusės, Kauno visuomenė, sekama Pa- svalio, Biržų ir šaulių pavyz- džiui, sujudo organizuoti parti- zanišką būrį mūsų kariuomenei padėti ginti nuo priešų Kauną. Paskutinėmis birželio mėn. die- nomis pripuolamai išgirdau, kad yra sudarytas būrys ir daro ka- rišką mankštą Vytauto kalne. Nusiskubinau į kalną ir išties pa- mačiau maršuojantį būrį. Čia buvo ir departamentų direkto- rių, ir raštinkų, ir darbininkų. Jų tarpe pastebėjau senyvą žmo- gų su žilais ūsais, labai rūpes- tingai atlekančių karo mankštą. Vėliau sužinojau, kad jis yra tie kimo ir maitinimo ministerijos departamento direktorius Vla- das Pūtviskis. Po mankštos įvy- ko pasitarimas. Buvo svarstomi du klausimai: ginklų pirkimas ir būrio organizacijos reikalai. Būrio organizacijos reikalu kal- bėjo vieni už tai, kad prisidėtų prie Fizinio Lavinimosi Sąjun- gos kap jos skyrius, kiti — kad sudarytų atskirą būrį.
(Būs daugiau)

APYNNIAI ŠENOVĖJ BUVO IR
PAPUŠALAS LIETUVAI-
TEMS

Apynniai dabar naudojami tik
alui gaminti.

Seniau ir Lietuvoje iš jų bū-
davo pinami vainikai, merginos
dėdavo ant galvos rūturį apy-
nių vainikus.

Dvyliktame — keturioliktame
šimtmečiu vestuvietė moti lie-
tuvaitės pasipuodavo apynių
vainikais.

KNOW YOUR HEART

Every heart has
enough energy
to heat a 150-hp
motor to the top
of a 3-story
building.

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

NARIJAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMŠLANO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-1411

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1041

PETRAS BIELIUNAS

4148 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3571

Dariaus ir Girėno minėjimas prie jų vardo paminklo

Š.m. liepos 27 d. 2 val. prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Parke uniformuoti Dariaus ir Girėno posto karo veteranai rinkosi paminėti prieš 9 m. skrdžio į Lietuvą metu uždariusių Darius ir Girėnų. Karo dalyvavo ir moterų padalinys, viso apie 30 asmenų su keturiomis vėliavomis.

Minėjime, kaip visuomet, dalyvavo: Karių Ramovėnų delegacija su vėliava — A. Repšys, Garbenis ir L. Gudžius; R. J. Bendruomenės — J. Bagžius ir ponios Orentienė ir umčiennė, pasipuošusios tautiniais rūbais.

Minėjimo pagrindinę kalbą sakė legionierių vadas K. No. J. Paukštis vadovavo programai. Po karo veteranų kalbų Janula kalbėjo karo veteranų vardu. J. Paukštis ir lieviškai pasakė kalbą.

Kariai veteranai prie Dariaus ir Girėno paminklo padėjo gyvulių vainiką. Šešių asmenų grupė paleido trijų šūvių salve, daryta nuotrauka.

Amerikos ir Lietuvos himnų vo sugroti patefono plokštelis. Lietuvos himnų sugiedojo lyviai, kurių buvo per 200.

Šiame buvo tik estrada; kėlių nebuvo, o temperatūra siekė apie 90°F, tai publika slėpėsi vėsyje po medžiais.

J. Paukštis minėjo, kad šie-

met labai kukliai rengėmės 40 metų mirties metinėms. 50 metų minėjimo proga iškilmingiau minėsim. Be to, spalio 8 d. rengiamės banketui. Labai užimt. Kvietė dalyvauti.

Teko nugirsti kai kurių asmenų nusistebėjimą, kodėl nedalyvauja gen. konsulė. J. Daužvardienė, šauliai, Liet. B-nė, jaunimas — ateitininkai, skautai, neolitunai. Mūsų L. B-nės pirmūnų dukros vyko į Lietuvos 40 m. pavergimo minėjimą, kai Amerikos vyriausybė ir net mūsų aukščiausios institucijos prašė susilaikyti nuo važiavimo į okup. Lietuvą tais metais.

Pertekę gyvenimu, tikrai stebėjame ir norime, kad mūsų lautos herojus — Darius ir Girėnų pagerbtų svetimi. O mes — keliolika tūkstančių gyvena Chicagoje, nerandame laiko atiti į tokį kuklų ir svarbų minėjimą. Pasidžiūrėkime į nuotraukas iš okup. Lietuvos, kai mūsų tėvynainiai kovoja žūtutinę kovą — eina tūkstantinę minia, daugiausia jaunimo, paskui nešama kryžių ir Kryžių kalną; leidžia pagrindinio spaudą ir veda atkaklią kovą už religijos ir tautos laisvę. Tai mūsų Tautos pasididžiavimas! Pasimokykime iš jų!

J. Paukštis minėjo, kad šie-

K. Saulius

JAU ATSPAUSDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA

BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.

Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

TRUMPA!

— Bižėnų klubo gegužinė įvyks rugpjūčio mėn. 1 d., sekmadienį, 12 val. 30 min. po pietų, Vyčių salėje ir darže. Bus įvairaus lietuviško maisto ir veiks baras. Dovanų paskirstymas laimės biržietiško alaus bašką ir kitas vertingas dovanas. Gros geras orkestras. Visi kviečiami linksmi praleisti sekmadienio popietę su biržėnais. (Pr.)

— Chicago Lietuvos žuvatų-Meškeriojų klubas rengia pikniką, kuris įvyks šių metų rugpjūčio mėn. 1 dieną, sekmadienį, Saulių namuose, 2417 W. 43-ta gatvė. Gros Evaldo Knoll orkestras. Bus šalti, karšti užkandžiai ir loterija. Veiks baras. Visuomenė kviečiama piknike dalyvauti. Klubų valdyba (Pr.)

— Šakių Apskr. Klubo piknikas įvyks š.m. rugpjūčio mėn. 8 d., Vyčių salėje, 2455 West 47th St., Chicago, Ill. Malonai kviečiami visus atsilankyti. Pradžiai 1 val. Šokiams gros Evaldo Knoll orkestras.

— Rugpjūčio 8 d., sekmadienį, dalyvausime išvykoje į ponų Čiurinskų puikų sūdą, 11233 W. 80th Court, St. John, Indiana. Ten bus East Chicago R. LB apylinkės gegužinė. Iš Chicago ruošama ekskursija dviem autobusais. Iš Cicero, nuo 15-tos ir 49th Court, autobusas išvažiuoja 12 val. Pakelini sustos Brighton Parke, prie California ir 44-tos. Iš Marquette Parke autobusas išeis išvažiuos 12 val., nuo 69-tos ir Washtenaw, Važiuojame bet kokiam orui esant. Kelionės asmeniui \$3. Autobuse vietos, ribotos. Iš Marquette Parke norintieji dalyvauti prašomi skambinti tel. 434-3713, 376-7019 ir 476-8319. Brighton Parke, 523-0148. Rengėjai (Pr.)

— Gen. Jaruzelskis paleido apie pusantro tūkstančio kalinių, bet jis nepaleis užsispyrėlių, nes jie yra jo prieštai. Valensos tikrai nepaleis.

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS ŠUTAUPYSITE
NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler New Yorker

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"

4030 Archer — VI 7-1515

Pavergtoji Lietuvoj

PAVERGTOJ LIETUVIŲ
PAMINKLŲ APSAUGA

Vengrijoje įvykusioje tarptautinėje ICOMOS konferencijoje, kurios tema buvo "Paskutiniųjų šimtų metų paminklai", iš Lietuvos dalyvavo paminklų apsaugos tarybos pirmininkė Irma Barauskaitė ir architektas R. Jaloveckas. Lietuviai padarė pranešimą apie Lietuvos XIX-XX m. architektūros ir kultūros paminklus.

Konferencijoje dalyvavo 19 Europos šalių paminklų tyrinėtojai, restauratoriai ir architektai. I. Barauskaitė apie konferenciją pasakė: "Mums ši konferencija reikšminga ir tuo, kad buvo galima palyginti Lietuvos architektūros ir kultūros paminklų Europos šalių problemų kontekste ir numatyti naujas jų apsaugos bei apsaugos gaires".

TAUTODAILĖS MUGĖ

Birželio 26 d. Kaune, Vytauto kultūros ir poilsio parke, buvo surengta respublikinė tautodailės paroda.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko

ir iš vidaus.

Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

KILLS FLEAS TICKS!

Kills Fleas • Kills Ticks

Ngametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvius Istaiga:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Neapmokamas patarimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelius (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimą rezervacijai. Parduoda ne kelionių draudimus. Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudaroma lėkviatimams giminių apilankymui Amerikoje ir teikiama informacija visais keliaujamais reikalais.

• Taisykite skrydžių Chartered lėktuvais tik tiktai rezervuoti vietai anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., leidžia 1905 metų įvykių, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą — \$3.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais — \$4.00
Minkštais viršeliais, tik — \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik — \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1729 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Manai, Zėmė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

2 po keturis, medinis, Brighton Parke. \$39,500. Savininkas duoda paskolą.
2 po 4-ris, medinis, įrengtas sklepas. 72-ros ir Campbell. \$39,000.
6 butų mūrinis. 4 mašinų mūrinis garažas. \$17,600 pajamų. Arti 64-tos ir Kedzie.
2 sklypai arti vandens. Hot Springs Village.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY
2951 West 63rd Street

FOR SALE BY OWNER

Brick 2 flat, 2-6's.
Location 59th & Troy.
Call after 6 P.M.
499-1074

BRICKYARD AREA — 27 year old brick single family, 2 bedrooms, 2 1/2 car garage. Solid plaster walls.
CENTURY 21
Ask for Mary Evelyn—348-7810

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur

LAKE GENEVA AREA —
RETIREMENT OR YEAR
ROUND GETAWAY

2 bedroom raised ranch. 3 car attached garage. Beautifully landscaped on 1 acre. 7 years old. Central air, fireplace. Private setting. Also 2 story barn style building — storage or possible rental unit. Priced to sell — \$98,500. Call for appointment (414) 279-6897 or (414) 248-8660

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

KAILIUS BAIGIANTIEJI IR RANKOMIS SIUVANTIEJI dirbs patogiose darbo apylostose ir vėsinamuose kambariuose. Telefonuoti: 779-7000

RENTING IN GENERAL
Nuomos

CICEROJE UŽ \$100 MENESIU išnuomojamas naujai atremontuotas butas. Pageidaujami pensininkai. Skambinti 652-8168

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" šleista knyga su legalios formomis. Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą Dirbu ir užmiesuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJŲ
Tiktai \$120 pusmėsiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1711

A. TVERAS

Leidrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5994

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

P. Zapella, Agent
3204 1/2 W. 95th St.
Everett, Park, Ill.
60642, 424-8454
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadienį nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ALL YOU NEED FOR MINOR ITCHES AND RASHES.